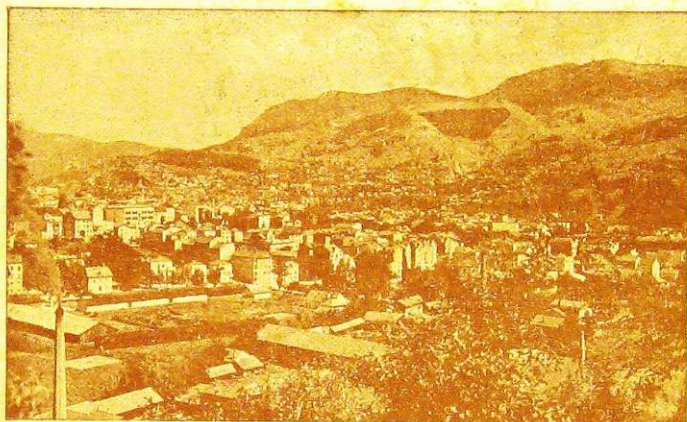

Kroz planine Bosne i Hercegovine

Uredio:
Ing. JOVO POPOVIĆ

Izdanje:
Planinarskih društava u Sarajevu
1935

Br. 1550

КРОЗ ПЛАНИНЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Опис планина са значајнијим другим подацима и детаљним приказом планинарских крајева са 54 фотографије и 25 карата

Уредио:
Ing. ЈОВО ПОПОВИЋ

Издање:
Планинарских друштава у Сарајеву
1935

Исламска дјоничка штампарија
у Сарајеву

Predgovor

Teritorij drinske, vrbaske, primorske i zetske banovine koji je nastao administrativnom podjelom cjelokupnog područja Bosne i Hercegovine vanredno je interesantan za sve ljubitelje i posmatrače prirodnih ljepota.

Malo je predjela evropskog kontinenta u kojima se čista i ljudskom rukom još nedotjerivana priroda očuvala u svim svojim čarima i dražima kao na pomenutom teritoriju.

Iz pitomih i plodnih ravnica Sjeverne Bosne postepeno se prelazi u brdovitu i šumovitu visoravan Srednje Bosne. Ta visoravan okružuje sa svih strana Sarajevo, najveći i najljepši grad Bosne, danas i najinteresantniji grad Jugoslavije zbog njegovog osobitog prirodnog položaja i zbog neobičnog šarenila u ljudstvu, u graditeljstvu i u svakidašnjem životu.

Dalje prema jugu i istoku nastaje prostrana planinska oblast interesantna po plastici tla, po bogatstvu geoloških formacija i po svojoj flori i fauni; vanredno lijepa po svojoj divnoj romantici, po prirodnim kontrastima bujnoga zelenila i čistog golog krša, po prirodnoj ljepoti i otmenosti planinskog življa i po slikovitosti njegove nošnje i jednostavnosti njegova života i rada.

Otvoriti puteve u te planine, promatrati, proučavati i poznavati njih i život u njima znači poznavati jedan dio vječne ljepote, uživati u njoj i plemeniti na njoj svoju dušu i misao. S druge strane bavljenje po tim planinama nesumnjivo upliviše na fizičko jačanje tijela, na povećavanje tjelesne gipkosti, svježine i otpornosti.

Planinarstvo je dakle potrebno i korisno i sa stanovišta našeg nacionalnog fizičkog vaspitanja, održanja i napretka. Ljepote naših planina i interesantnost života njihovog stanovništva mogu da budu privlačni i za mnoge strance, koji posjećuju ove krajeve. Za njih su do sada naše planine bile daleke i puste, jer se k njima nije moglo lako prilaziti niti u njima boraviti zbog oskudice dobrih puteva i podesnih planinarskih domova. U zadnjih 10 godina mnogo su uradila u tom pravcu sva planinarska društva u Sarajevu. Tako bi i sa ekonomske strane naše planine mogle da budu korisne po narod i zemlju.

Shvaćajući tu njihovu ulogu udružila su se planinska društva u Sarajevu i to: Društvo planinara u B. i H., „Prijatelj Prirode“, „Kozmos“, „Romanija“ i „Bjelašnica“ u cilju da izdaju djelo u kome će naše planine biti prikazane u slici i riječi. Svako od pomenutih društava odredilo je svoje delegate koji su imali zadatak da prikupe građu o pojedinim planinama i da je predaju glavnom uredniku, da je konačno obradi i sredi.*

Pri obradi cjelokupnog sakupljenog materijala, imali smo dvije težnje: da damo našim i stranim planinarima dobrog putovođu za planine Bosne i Hercegovine i da vrijedne i obrazovane planinare potaknemo na samostalno promatranje i proučavanje naših planina.

U ispunjenju prve težnje prikazane su sve do sada turistički i planinarski obrađene planine

*) Redakcioni odbor sačinjavali su ispred „Društva planinara u B. i H.“ g. g. Jure Filipović, sud. savjetnik i Suljo Suljagčić, šef blagajne Drinske finans. direkcije; od „Prijatelja Prirode“ g. Branko Tadić činovnik Radničke Komore; od „Kozmosa“ g. Janko Seljan pol. pristav u m. od „Romanije“ g. Ing. Mihajlo Blagojević građevni inženier i od „Bjelašnice“ Dr. J. Flegler i Dr. Franjo Raguz, liječnici.

B. i H. tako, da će i neupućenom domaćem kao i stranom planinaru ova knjiga poslužiti kao potpun putovođa.

Uzevši Sarajevo kao najpodesniju tačku svih planinarskih izleta — jer se oko njega nalazi ne samo najviši i najmoćniji nego i najljepši planinski masiv — obilježene su u prvom redu sve saobraćajne veze, sva važnija mjesta, važna za planinske ture, hoteli, planinarske kuće i skloništa, planinski putevi i prilazi i kratka uputstva potrebna svakom planinaru.

Radi poticaja na samostalno promatranje i proučavanje naših planina u ovoj knjizi obraćena je naročita pažnja na osobine njihove sa gledišta prirodnih nauka.

Kod svake planine nalaze se kratke napomene o geološkim formacijama, klimi, hidrografskom stanju, fauni i flori i privrednoj proizvodnji. Te kratke napomene mogu ne samo planinarima nego i specijalisti stručnjaku poslužiti kao podloga za svestranije i tačnije proučavanje neke planine.

Da bi opisi bili jasniji i potpuniji prikazane su sve planine i u slikama. Uz to su za svaku planinu izrađene karte — skice — u kojima su označeni glavni planinarski putevi, planinarske kuće, izvori i svi važniji položaji: visovi, polja, doline i dr.

Osim pomenutih članova redakcionog odbora meni su u ovom radu svojim stručnim znanjem i saradnjom mnogo pomogli gg. Karlo Mali kustos zemalj. muzeja i Tihomir Jakšić, geolog rudarske direkcije u Sarajevu. Pomenutoj gospodi zahvaljujem se i ovdje najljepše na toj saradnji.

Izdavanje ovoga djela za koje su već pomenuta planinarska društva u Sarajevu primila na se velike materijalne izdatke, pomogli su svojim

subvencijama Ministarstvo trgovine, Ministarstvo za fizičko vaspitanje naroda i Gradsko poglavarstvo grada Sarajeva. Na učinjenoj pomoći najljepše im se zahvaljujem.

Ing. Jovo Popović

Требевић (1629 м).

Требевић планина диже се одмах изнад Сарајева, носећи један дио града на лијевој обали Миљацке, са пространим баштама, на самим својим обронцима. Због те близине као и због своје љепоте и питомости Требевић је најомиљеније излетиште сарајевских грађана, а и странаца, који овуда пролазе. Требевић планину посјећују излетници у свако доба године: она је љети угодна због своје свјежине и хладовине а зими због повољног терена за спуштање на саонама и скијама. На Требевићу постоје двије планинарске куће, обје на колским путевима који иду од Сарајева: „Александров Дом“ на Софама испод врха Требевића, који је саградило Друштво планинара у Б. и Х. (1926 године) и „Дом Краља Петра“ на Равнама, који је саградило Друштво планинара „Романија“ (1932 године). Оба дома имаду потпуну ресторацију и телефонски спој са Сарајевом. Први дом имаде 30 а други 15 постеља.

Требевић планина је омеђена: са сјевера Миљацком, с југа Касидолском Ријеком, са истока Великим и Малим Ступњом, а са запада Сарајевским Пољем. Она се додирује на истоку — код Великог Ступња — са Голом Јахорином. Орографски спада Требевић Јахорини планини.

Требевић има пет успоредних вијенаца, који се пружају од сјеверозапада према југоистоку: 1) Вољујак-Драгуљац-Вагањ-Удеш; 2) Палеж-Врх Требевића-Велики Ступањ; 3) Шилево Брдо-Бојишта; 4) Кобиља Глава-Оштрик Велики; 5) Вијенац-Лисина. Гребени вијенаца

Треба исправити :

Стр. 8 и 14	мјесто Вел. и Мала Ђолина Капа	треба	Вел. и Мала Чолина Капа
стр. 40	мјесто Козије Пољане	треба	Козије Луке
" 40	" на јужној	страни Вел. Језера	треба
" 44	" 6 км.	треба	36 км.
" 45	" Дуги Греб	"	Драги Греб
" 50	" с Барице	"	с Барица
" 64	" spanice	"	stanice
" 68	" висараван	"	висораван
" 70	" аугуст	"	август
" 72	" од Студанаца	"	од Студенаца
" 79	" sjeveroistoku	"	sjeveroistoku
" 87	" putavi	"	putevi
" 92	" raskršća	"	raskršća
" 106 i 108	" Galić	"	Galić
" 114	" C. ceolatus	"	C. coelatus
" 120	" sam zid stijena	"	same stijene
" 120	" Litice vode	"	Put vodi
" 124	" Zeljuše	"	Željuše
" 144	" Muharica	"	Muharnica
" 144	" Okladnicu	"	Oklanicu
" 144	" veći dio	"	na veći dio
" 160	" јулским Алпама	"	Јулским Алпама
" 174	" sa stanje	"	za stanje
" 190	" Гостовац	"	Гостовић
" 210	" niz krezluk	"	niz Krezluk